

PAUL FUSTER

Text: BEATRIZ CABEZAS / Fotos: GLÒRIA MATAMALA

"Compondre és tenir els sentits oberts"

Després de dos anys vivint i component en terres catalanes, Paul Fuster (Minessota, 1972) presenta a Barcelona el seu segon disc, 'Battle ship'. Aquest jove nord-americà, de pares catalans, ha trobat a Cardona la font d'inspiració per crear la seva música.

Com tret de la pel·lícula *Smoke*, Paul Fuster ens introdueix en la seva curta però intensa vida, digna d'un guió de Paul Auster, i ens explica com un simple viatge de vacances va canviar el seu destí. Nascut fa 27 anys a Minessota, fill d'un eminent cardiòleg català, va créixer a la ciutat de Nova York fins que un bon dia va aterrar a Cardona (Bages), municipi natal de la seva mare, i allà es va quedar. Lluny de l'estressant i sorollosa gran metròpoli, Fuster ha trobat a Cardona el lloc ideal per crear la seva música. Però com va anar la història?

Als 17 anys se'n va anar de casa per recórrer els Estats Units amb la seva curiositat innata i unes enormes ganes d'aprendre-ho tot sobre el món de la música. Després de voltar per Amèrica va tornar al punt d'origen: Nova York, intentant trobar la resposta al centenar de preguntes que s'havia plantejat en la seva ruta. Als barris llatins de la gran metròpoli va aprendre a tocar la percussió i a explotar el seu talent. L'agost del 1997 va decidir venir a visitar la seva àvia de Cardona per conèixer la cultura dels seus avantpassats. La seva intenció era passar només trenta dies en terres catalanes, però la gent i la confiança en la seva música d'un granger posat a mànager, en Reche, el van fer canviar d'opinió. Després de nou mesos a Catalunya va treure el seu primer disc, *36 weeks*. Les bones crítiques i l'acceptació del públic el van animar a continuar treballant a Cardona i ara, dos anys després de la seva aventura, ens presenta el seu segon treball.

—Com és el nou disc que surt a la venda aquest setembre?

—Es diu *Battle ship* i conté tretze peces. És el meu segon disc i n'estic molt content. El primer disc el vaig fer en una setmana i aquest en sis mesos. Ha estat un treball menys espontani, els conceptes anaven canviant, però han passat tantes

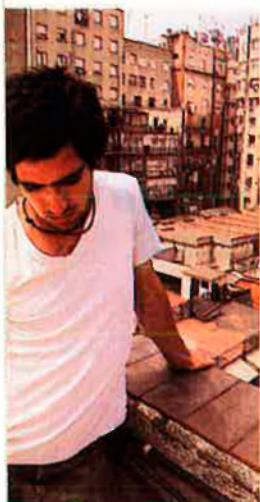
coses... Gent que estimava s'anava morint. Ha estat un any molt estrany, de moment... He necessitat temps, l'he gravat en sis estudis, perquè jo no puc entrar en un estudi i començar a gravar coses que no sento en aquell moment. Això també passa en els concerts a vegades. Quan vaig fer un concert amb l'Anni Di Franco, un a Barcelona i un a Madrid, anava de l'hospital al concert, i va ser molt dur. S'havia mort la dona que em cuidava aquí, que per mi era com la meva segona mare. Aquest agost va fer dos anys que estic aquí i el disc està dedicat a ella i al seu home. Tots dos portaven un bar i allà em donaven de tot, de manera desinteressada, com uns pares... I va ser difícil actuar. Jo quan actuo haig d'estar a dins. I en aquest disc estic dins, però he necessitat temps, perquè ha estat molt dur tot plegat. És un

disc diferent al primer perquè les experiències que he viscut han estat molt diferents. Però el disc ha sortit rodó.

—Com es decideix a anar-se'n de Nova York per instal·lar-se a Cardona, quan la majoria de músics voldrien fer el viatge a la inversa?

—Vaig venir a Cardona de vacances, per estar-

"Els meus mestres són la gent que m'envolta, les meves experiències i el que visc dia a dia, no altres músics. El que jo trec per al públic ha de ser menjat i mastegat per mi mateix."

m'hi un mes de relax. Després de fer de percussionista arreu dels Estats Units, notava a faltar una altra cosa, una altra faceta d'expressió, perquè la percussió no era suficient per a expressar-me, per treure els dimonis de dins i perquè em quadrés amb l'emoció. Vaig redescobrir la guitarra, que sempre l'havia tocada allà on anava, i la veu, jo havia cantat també en alguns grups d'allà. Llavors, aquí em van oferir fer un concert per una festa major. Tot va anar molt bé, tot i que jo, amb la guitarra, no havia actuat mai en públic! Però va sortir molt bé i em vaig dir: això és un bon senyal per renéixer. I uns mesos després tenia el primer disc.

—*Què té Cardona que no tingui Nova York? Què l'ha retingut a Catalunya?*

—La meua mare és de Cardona i el meu pare de Barcelona. No he pogut gaudir mai del que és tenir una iaia, perquè n'estava massa lluny. A més, volia comprendre de què es tractava el català, aquest llenguatge que sabia parlar. Volia saber com s'aplica al seu país d'origen, com és la seva cultura, què era això de Catalunya de què havia sentit tant a parlar a casa. I m'agradava molt, perquè coneixia prou la llengua per comunicar-me amb la gent. En una altra cultura totalment diferent per mi, poder connectar amb la gent ràpidament perquè no hi havia una barrera de llenguatge... això ja era molt, anima molt!

—*Té previst fer el viatge de tornada?*

—Jo hi vaig sovint als Estats Units. Allà està el meu fill, que viu a Santa Cruz, Califòrnia. Ara el portaré aquí, durant una temporada, perquè conegui Catalunya. Vaig cap allà tant com puc. Encara que per a mi és una cultura bastant fastigosa, és la cultura en la qual he crescut. Malauradament, és on em sento més a casa, encara que és ple de cretins, nens de sis anys amb pistoles i altres desgràcies... Però tornar als Estats Units per tota la vida, quedar-me allà permanentment... no ho veig massa a prop. S'està molt bé a Catalunya! Ara bé, al mateix temps necessito tornar de tant en tant als Estats Units...

—*Té dues pàtries...*

—Sí, suposo que necessito ambdues cultures, que no puc deslligar-me de les meves arrels, encara que la meua cultura nord-americana no m'entusiasmi massa.

—*Hi ha moltes diferències entre la joventut nord-americana i la catalana?*

—La joventut d'allà està farta de rebre informació de tota mena constantment. Cadascú porta un rotllo molt personal, eviten que un trepitgi el terreny de l'altre. Ho volen tot i ho fan tot dins del cotxe.

A Catalunya, en canvi, noto la gent amb més ganes, amb menys coses a protegir. Per a mi això és molt important.

—*Diuen que la seva música és comparable a la de Ben Harper. Quins són els seus mestres?*

—Si hem de parlar de mestres musicals, he tingut un mestre que ha estat clau en la meua vida, un músic cubà, molt més gran que jo, que em va ajudar a alinear millor les meves energies i a aplicar-les millor als instruments que jo toqués. D'una forma més espiritual, però sense cap connotació estranya. Però per a mi, els meus mestres també són la gent, les meves experiències, el que visc dia a dia... no altres músics. Trobo que el que jo trec per al públic ha de ser menjat i mastegat per mi mateix. L'artista ha de tenir la responsabilitat del que fa. És important que la música sigui ben seva, perquè és una contribució. No trobo just que no sigui del meu esperit, que no sigui quelcom molt propi. Altrament és una pèrdua de temps. És normal que els mitjans de comunicació facin comparances o referències, que intentin definir la meua música en comparació a altres, però cadascú és un món.

—*No li agrada que classifiquin o etiquetin la seva música?*

—No, però també és normal que ho facin. Els mitjans t'encasellen, però no m'importa, no em preocupa gens. No cal gastar energies preocupant-se pel que facin els altres. És perdre el temps.

—*En alguna ocasió ha comentat que la gent no és prou valenta a l'hora de crear música.*

—Basant-me en les experiències que he tingut i pel que veig en el dia a dia, els músics en general s'amaguen. És més confortable estar darrere d'un paper, que no jugar-se-la i exposar-se un

"Els músics en general s'amaguen. És més confortable estar darrere d'un paper, que jugar-se-la i exposar-se un mateix damunt l'escenari. Per mi no és suficient, és fer-se trampa un mateix."

mateix, mostrar les teves pilotes allà damunt l'escenari amb tot de focus. Si és suficient per a ells, doncs perfecte. Però per mi no és suficient, és fer-se trampa un mateix. Si vols treure quelcom més profund que gent cridant el teu nom i aquestes coses que no tenen tanta importància, si vols quelcom més profund, més espiritual, més proper a la teua ànima, has de ser tu mateix. Hi ha d'haver-hi de tot... Ha d'haver-hi l'Enrique Iglesias, per exemple, perquè si no què escoltarà la gent? Com es faran aquests macroconcerts? La qüestió és que tot és relatiu i això ja ho diu tot...

—*És difícil innovar o ser diferent?*

—El problema és que després hi ha gent que és diferent expressament.

—*Ser inconformista ja no és una actitud, sinó un look?*

—Per alguns només és un *look*, però aquest és el seu propi problema, si és sincer o no amb ell mateix. Jo crec que s'ha de ser sincer, si no malament, no val la pena mentir-se a un mateix.

—*Creu que això és un reflex de la societat en què vivim?*

—Sembla que la societat sigui un ramat, però si agafes una persona que els mitjans categoritzen com del ramat, veus que aquesta persona és tot un món. Això passa molt sovint quan coneixes algú. És una persona que té una riquesa interior. A més no se la pot culpar per tenir por. Això seria horrible! El món ens ensenya a desconfiar, a pensar el pitjor, especialment si mires la sobrecàrrega d'informació constant que ens donen, com la televisió, que dona inseguretat. D'altra banda, posar etiquetes també és una forma d'amagar-se, dir: "tu ets això i tu ets allò", és una manera de no mostrar-se. S'ha d'estar molt obert, però tampoc es pot demanar a la gent que s'obri més, perquè és un qüestió molt més profunda. Jo no em queixo dels altres, em queixo de mi mateix, perquè hi ha molts llocs amb diferents coses a donar. Fins ara m'he adonat que la vida es tracta d'un cert tipus de malabars d'energies i de saber utilitzar-les, saber treballar-les i manejar-les, però collons quin *fucking* treball!

—*La fusió també és un producte de la societat de finals del segle XX o és quelcom inevitable en la música actual?*

—Sí, la fusió és reflex de la societat en què vivim, de la cultura en què vivim, perquè hi ha diferents països de diferents cultures també i el grau de fusió musical també és diferent. En un país, si al supermercat hi ha fusió també n'hi haurà a la música, entre la gent... Després hi ha la fusió per motius comercials, per atreure un públic més ampli, per fer diners. Coses dissenyades, música feta darrere de pupitres, feta amb bona fusta. Però n'hi ha de

—*Els músics s'haurien de deixar anar més a l'hora de compondre?*

—*La creació per a mi és com la sexualitat: agafes una febrada a qualsevol lloc i et vénen les melodies i les paraules. La qüestió és estar obert per fer la instantània i ajuntar aquests moments de creació. Per aquesta raó et pots passar molt temps sense compondre i un temps en què et passes gairebé les 24 hores del dia component.*

et pots passar molt temps sense compondre i un temps en què et passes gairebé les 24 hores component. Cal apuntar-ho tot per anar creant. Això m'ha portat a la conclusió que la meua música no és realment meua. Podria dir que sóc un transmissor, com una ràdio. No dic que siguin paraules o música de Déu, però per a mi és el que prefereixo creure. És molt personal, perquè en realitat és una mica com els somnis, que es poden interpretar de diferents maneres. Qui escolti la teua música, que la personalitzi i en tregui les seves conclusions. En les meves cançons no parlo de coses molt generals, sinó de coses concretes, però les coses concretes es poden agafar per moltes bandes. Cadascú és tan diferent que veurà coses diferents en les meves cançons. Però sempre componc per mi. Primer ho faig per mi mateix i després ho transmeto als altres.

tot, de bo i de dolent. Ara bé, la fusió autèntica diria que és producte d'aquesta allau d'informació que comentàvem abans. Ara hi ha músiques que podem sentir que abans, no fa massa temps, no podíem sentir i aquesta música ens pot agafar pel punt G i ens pot convertir, ens pot ajudar molt i formar part de la nostra cultura interior. I de segur que sortirà musicalment. I aquest tipus de fusió és la que més m'agrada.

—*Els músics s'haurien de deixar anar més a l'hora de compondre, creure més en els seus instints?*

—Bàsicament compondre es tracta de tenir els sentits oberts, perquè per mi la creació ve d'un altre lloc més diví. Jo podria agafar la guitarra ara i cantar quatre coses sobre el que sigui, però també hi ha altres sistemes. La creació per a mi és com la sexualitat: agafes una febrada a qualsevol lloc i et vénen les melodies i les paraules. La qüestió és estar obert per fer la instantània i ajuntar aquests moments de creació. Per aquesta raó

